

[Engell]

samarbejde, Nordisk Råd, som et egentligt forhandlingsorgan i forhold til EF.

Må jeg minde om, at hr. Anker Jørgensen, der jo ligesom jeg også er medlem af Økonomisk Udvalg, netop i den betænkning, som vi afgiver i forbindelse med den økonomiske handlingsplan, understreger følgende:

»Økonomisk Udvalg støtter den opfattelse, som er udtrykt af såvel Det Internationale Samarbejdsudvalg som ministerrådet, at det nordiske samarbejde ikke er velegnet til forhandlinger med EF, og at sådanne forhandlinger primært bør ske gennem EFTA.«

Hr. Anker Jørgensen har altså som medlem af Økonomisk Udvalg været med til at afgive en betænkning, hvori det, jeg sagde, klart fastslås. Så det kan jeg ikke forstå skulle give anledning til større uenighed.

Hvad angår det handelsmæssige, må vi fastslå, at vi ikke kan sidde på begge sider af bordet – hr. Anker Jørgensen påpegede, at det også fysisk er umuligt, men alligevel er det det, man så småt forsøger at lægge op til, og det var også det, jeg fornemmede lå i nogle af hr. Anker Jørgensens tidligere betragtninger.

Vi er medlem af EF, og EF må forhandle enten med EFTA eller med de enkelte nordiske lande. Jeg føler mig overbevist om, at et af de krav, der vil møde de andre nordiske lande, og som vi som EF-land selvfølgelig må stille os bag, er, at handelsaftaler og tilsvarende må bygge på gensidighed. Sagt med andre ord giver EF-medlemskabet både fordele og forpligtelser. Danmark har både fordele og forpligtelser ved at være medlem af EF, og hvis andre nordiske lande ønsker at få adgang til det store indre marked i større omfang, er det klart, at det vil stille krav til disse lande om, at de fjerner tekniske handelshindringer, og at de også åbner deres markeder for os. I den henseende er der imidlertid endnu lang vej igen, og det mener jeg også at vi fra dansk side må præcisere i forhold til de andre nordiske lande.

Det er derfor, at jeg er så enig i ministerens betragtninger om, at det nordiske samarbejde må hvile på pragmatisme og ikke mindst realisme.

Jette Pors (CD):

Jeg kan erklære mig enig i meget af det, hr. Engell sagde lige nu, men jeg vil også lige gøre opmærksom på, at CD, der jo siden sin fødsel

har været tilhænger af EF, i de 15 år, vi har eksisteret, har haft dette tema som en af vore hovedhjørnestene; men dermed skal ikke være sagt, at vi er modstandere af nordisk samarbejde, for det er vi ikke, vi er blot mere skeptiske over for, at de nordiske lande skal forhandle sig frem til enighed på alverdens punkter, mens vi i Danmark – som jo sidder med nøglen til Europa, som svensk og norsk erhvervsliv sukker så meget efter – føler, at der bliver hevet i os fra to sider.

Der findes utrolig få erhvervsfolk i Nordisk Råds regi, og både Sverige og Norge er meget erhvervsorienteret mod EF, men de er det på en uforpligtende måde, som vi i CD ikke rigtig forstår. Vi har da meget tilfælles med de nordiske lande, og det skal vi værne om, men det må ikke ske på bekostning af engagementet i EF.

Jeg vil gerne lige indskyde, hvor vigtigt Storebæltsprojektet er set i sammenhæng med nordisk samarbejde og EF og med Danmark som brobygger, idet Storebæltsbroen rent trafikalt vil være et stort plus også for de nordiske lande. Det skal vi ikke glemme – heller ikke Socialdemokratiet.

Danmark kan sagtens fungere som formidler af samarbejdsområder af både kulturel og anden art, men for CD at se ligger vore forpligtelser altså først og fremmest i EF.

Med disse ord tager vi redegørelsen til efterretning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets tekst
vedtoges uden afstemning.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 211:
Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.
Af indenrigsministeren (Thor Pedersen).
(Fremsat 15/2 89).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Tove Niemann (FP):

For ikke at blive beskyldt for at føre revolverpolitik vil jeg allerede nu meddele, at Fremskridtspartiet stiller ændringsforslag til lovforslag nr. L 211. Disse ændringsforslag afhænger af, hvilke svar vi får på følgende spørgsmål i Indfødsretsudvalget:

Hvor mange af ansøgerne har fået offentlig hjælp ud over de første 18 måneder? Hvor mange af ansøgerne har fået arbejdsløshedsunderstøttelse? Hvor mange af ansøgerne har haft fast arbejde siden opholdsperiodens begyndelse? Hvor mange af ansøgerne har ikke erhvervet sig dansk kundskaber, der er tilfredsstillende? Hvor mange af ansøgerne har levet sig ind i danske forhold, f.eks. erhvervet sig en dansk omgangskreds m.v.?

Hvad angår de sidste to spørgsmål, skal de pågældende betingelser jo være opfyldt for at opnå dansk indfødsret, men spørgsmålet er, om de bliver efterlevet.

Erling Christensen (S):

For god ordens skyld vil jeg meddele, at de personer, der er opført i dette forslag til lov om indfødsret, er blevet behandlet efter de regler, som er vedtaget i Folketinget, efter administrationsregler, som Indfødsretsudvalget har godkendt, og derfor kan jeg på Socialdemokratiets vegne sige, at vi støtter lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Poulsgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 213:

Forslag til lov om ændring af lov om frikommuner.

Af indenrigsministeren (Thor Pedersen).
(Fremsat 15/2 89).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erling Christensen (S):

For mindre end en uge siden vedtog vi den sidste frikommunelov.

Jeg må sige, at der er fart på kommunerne: Rigtig mange frikommuneforsøg er i gang. Derfor vil jeg også bruge det meste af min taletid i dag til nogle mere generelle og principielle overvejelser, som vi mener der er brug for at vi gør os her i Folketinget med hensyn til det videre frikommuneforsøgsarbejde.

For det første har jeg brug for at vide, hvilke andre begrundelser der er anvendt til at afslå igangsætning af frikommuneforsøg end dem, ministeren nævnte ved behandlingen af sidste frikommunelov.

Jeg synes, det er ganske utilfredsstillende, at hverken ministeren eller ordførerne for andre partier har lyst til at fortælle, hvorfor Ballerup Kommune ikke kunne få tilladelse til at fortsætte deres ungdomstandpleje. I det mindste kunne man jo have sagt, at man ikke kunne lide forsøget, og at man havde flertal for det, i stedet for bare at holde mund og ikke forholde sig til indholdet. Altså kort og godt: Frikommunerne har krav på at vide, hvilke betingelser flertallet herinde stiller for at godkende forsøget. Afslaget til Ballerup Kommune viser, at nye er kommet til.

Det andet, jeg vil nævne, er antallet af igangværende forsøg; det er ganske mange – ca. 250, nævner ministeren – og efter vedtagelsen af nærværende lovforslag endnu mange flere.

Jeg synes, der er brug for en drøftelse af, hvor mange forsøg der kan godkendes, ikke fordi jeg vil forhindre forsøg, tværtimod, men fordi jeg gerne vil give udtryk for, at vi har brug for at vurdere forsøgsantal både i frikommuner og i ikkefrikommuner beliggende i friamter i relation til at bevare overblikket, til at sikre retssikkerheden og til en vurdering af en generel lovgivning på grundlag af forsøgsprojekter.

En redegørelse fra ministeren om de her nævnte forhold vil være på sin plads som en midtvejsevaluering og -vurdering af frikommuneforsøget. En sådan redegørelse vil også være